

Vakningsklåck på okunnigt

Publicerad 5 jun 2024 kl 06.00Uppdaterad kl 15.56

Mikael Tofvesson, stabschef för Myndigheten för psykologiskt försvar, gillade ett inlägg på X som krävde DN:s Peter Wolodarskis avgång.

Nils Funcke tycker att klavertrampet borde få regeringen att agera.

MPF:s generaldirektör Magnus Hjort.

Foto: Pontus Lundahl/TT

Fel! Inget filnamn angivet.

Ulf Kristersson och Mikael Tofvesson.

Foto: FREDRIK SANDBERG/TT

Fel! Inget filnamn angivet.

DN:s chefredaktör Peter Wolodarski.

Foto: Ola Axman / IBL

Fel! Inget filnamn angivet.

Nils Funcke är journalist och yttrandefrihetsexpert.

Foto: OLLE SPORRONG

Dela artikel

Kopiera länk

KULTURDEBATT. "Vi vill absolut inte kommentera detta, för det vore ju att kliva in i yttrandefriheten. Vi respekterar fullt ut alla de synpunkter och åsikter som florerar kring vår myndighet."

Det beskedet lämnade stabschefen och ställföreträdande generaldirektören för Myndigheten för psykologiskt försvar (MPF), **Mikael Tofvesson**, [i Aftonbladet den 26 maj](#).

Tofvesson visade sig ha ett janusansikte.

På X uttryckte han sitt gillande till att DN:s chefredaktör **Peter Wolodarski** borde avgå och epitetet att Wolodarskis krav att MPF:s generaldirektör **Magnus Hjort** borde avgå var ett uttryck för "vänsteraktivism". Han tog därmed ett rejält kliv i klaveret.

Tofvesson försökte trassla sig ur sina motstridiga besked med att han på X uttryckt sin privata åsikt, "Jag har tydligt deklarerat att jag uttalar mig här som privatperson. Även statsanställda har yttrandefrihet. Skilj på sak & person".

Visst har Tofvesson frihet att tycka till om Bajen, skattetrycket eller tipsa om bästa pytt i pannan. Men som alla beslutfattare, myndighetschefer och i synnerhet generaldirektörer, deras ställföreträdare och talespersoner måste Tofvesson vakta sin tunga även på sociala medier.

<https://x.com/TofvessonMikael/status/1795131058620395937>

De har sin yttrandefrihet men den kan enligt justitieombudsmannen (2010/11, s. 605) inte upprätthållas undantagslöst. "Man måste räkna med att exempelvis en beslutsfattare, vars personliga åsikter tilldragit sig uppmärksamhet, i allmänhetens ögon kan framstå som mindre lämpad att handlägga vissa typer av ärenden". För att undvika en förtroendeskada motsvarade jäv kan åtgärder mot myndighetsföreträdaren vara befogade enligt JO.

Tofvesson har inte bara uttalat sig generellt utan uttryckt sin uppfattning i ett specifikt och pågående ärende som berör den myndighet där han har en ledande position. Genom angreppet på Wolodarski har han, det vill säga indirekt myndigheten, inte bara passerat gränsen för det anständiga utan även brutit mot regeringsformen (första kapitlet, nionde paragrafen) krav att myndigheter och deras företrädare ska "iaktta saklighet och opartiskhet".

Tofvessons uttalande utgör dessvärre en logisk fortsättning på generaldirektörens famösa begäran att Granskningsnämnden ska "ålägga" [TV4 att ta bort tre inklippta citat i programmet "Under cover i trollfabriken"](#). Kravet har MPF dragit tillbaka, men anmälan för att kanalen brutit mot kravet på saklighet kvarstår. Varför generaldirektör Hjort näppeligen kommer att agera mot Tofvesson.

Det är synnerligen ovanligt att myndigheter anmäler inslag till Granskningsnämnden. Sedan maj 2022 har Granskningsnämnden registrator endast hittat en anmälan från en myndighet utöver MPF:s. Det gällde polismyndigheten i Stockholm som bland annat inte ansågs sig ha fått bemöta yttranden med anledning av utredningen kring **Mats Löfvings** självmord. Nämnden friade Sveriges Radio. I första hand är nämnden avsedd för att enskilda, det vill säga privatpersoner och juridiska personer som företag och föreningar, ska kunna få inslag prövade. Nämnden bör överväga om den överhuvudtaget ska ta upp anmälningar från myndigheter. Ser sig nämnden tvingad att agera drängtjänst bör den begära att regeringen justerar i förordning. Myndigheter har alla möjligheter att offentligt ge uttryck för sin uppfattning och/eller agera inom ramarna för bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Den grundmurade okänslighet, okunnighet och omdömeslöshet Hjort och Tofvesson visat och den otjänst de gjort myndigheten borde få myndighetens insynsråd att agera och regeringen att städa upp på myndigheten.

Av Nils Funcke

Nils Funcke är journalist och yttrandefrihetsexpert.